

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту і логістики**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОЦІНЮВАННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ
ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМ МЕНЕДЖМЕНТУ**

Освітній рівень	Третій (доктор філософії)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	07	Управління і адміністрування
Спеціальність	073	Менеджмент
Освітньо-наукова програма	Менеджмент	
Обсяг дисципліни	3 кредити (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (16 академічних годин), практичні заняття (16 академічних годин)	
Форма контролю	екзамен	

Викладач: Гунченко М.В., к.е.н., доцент кафедри менеджменту і логістики (понад 100 публікацій наукового, науково-методичного і науково-технічного характеру, з поміж яких 1 у НБД Scopus, 17 статей у фахових виданнях)

Мета навчальної дисципліни: надати майбутнім фахівцям знання про особливості оцінювання та регулювання соціально-економічної ефективності систем менеджменту, вибір та застосування методів та інструментів такого оцінювання в сучасних умовах господарювання, а також про формування та реалізацію соціально-економічної ефективності систем менеджменту, що забезпечить стійке зростання підприємств.

Знання та навички, надбані здобувачем при вивченні даної дисципліни, дозволять сформуванню у майбутніх фахівців такі ключові компетентності як:

ЗК 1. Здатність до застосування загальних (аналізу, синтезу, абстрагування, узагальнення, індукції, дедукції, моделювання та ін.) та спеціальних (пов'язаних з особливостями об'єкту дослідження) методів, що дає змогу визначати сутність досліджуваних економічних явищ та процесів, одержувати науково обґрунтовані та економічно доведені результати;

ЗК 5. Здатність доступно представляти складні наукові результати (усно та письмово), проєкти, рецензувати публікації, автореферати, готувати презентації, доводити інформацію з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних засобів, у тому числі іноземною мовою;

ЗК 10. Здатність здійснювати наукову та педагогічну діяльність (навчання, виховання, розвиток і професійну підготовку здобувачів) на основі етичних норм з дотриманням ключових засад професійної етики, системи морально-культурних цінностей.

СК 6. Здатність реалізувати інноваційні проєкти, що базуються на власних дослідженнях, дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику, забезпечити розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем у соціально-економічному розвитку суспільства;

ПРН 1. Набути системного наукового світогляду, розуміти основні методологічні та світоглядні проблеми та сучасний стан наукових знань у сфері менеджменту, володіти відповідними сучасними теоріями і концепціями, термінологічними апаратом з досліджуваного напрямку;

ПРН 7. Здатність ефективно організовувати науково-дослідну діяльність; розробляти план проведення науково-дослідних робіт; генерувати власні наукові ідеї; зрозуміло, наглядно та переконливо описувати результати наукової роботи, успішно захищати одержані результати на основі індивідуальних досліджень; використовувати та визнавати результати інших членів наукової групи з дотриманням норм професійної та академічної доброчесності;

ПРН 8. Вміння та навички виявляти комплексні проблеми сучасного менеджменту та визначати підходи, методи, засоби, інструменти сучасного менеджменту щодо їх розв'язання на інноваційній основі, що створює основу для подолання кризових ситуацій на підприємстві, обґрунтовувати управлінські рішення з урахуванням викликів зовнішнього середовища.

Завдання навчальної дисципліни: теоретична та практична підготовка здобувачів з питань обґрунтування методологічних принципів, підходів щодо оцінювання та регулювання соціально-економічної ефективності систем менеджменту, зокрема: виявлення основних факторів регулювання соціально-економічної ефективності систем менеджменту, розробка та впровадження в практичну діяльність суб'єктів господарювання принципів забезпечення окремих систем управління в системі менеджменту, застосування факторного аналізу вибору показників соціально-економічної ефективності систем менеджменту, використання кластерного аналізу для формування класів ефективності систем менеджменту, формування та реалізація методів та інструментів оцінки ефективності прийняття рішень в системі менеджменту, формування та реалізація методів оцінювання ефективності системи управління персоналом організації, реалізація методики побудови просторових мап соціально-економічної ефективності систем менеджменту.

Передумови для вивчення дисципліни: Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях, набутих здобувачами в результаті вивчення низки дисциплін загальної підготовки, а також дисциплін спеціальних циклів на попередніх етапах навчання: філософія та наукове мислення, сучасні інформаційні технології в науковій діяльності, управління науковими та інноваційними проектами, управління економічним розвитком країн, методологія та організація наукових досліджень, іноземна мова для академічних цілей, сучасні теорії менеджменту, бізнес-діагностика та управлінське консультування, процесно-структурований менеджмент.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни: здобувач повинен знати:

- теоретико-практичні підходи до формування поняття «соціально-економічна ефективність систем менеджменту»;
- основні фактори та принципи забезпечення соціально-економічної ефективності систем менеджменту;
- методи та інструменти факторного аналізу для вибору показників соціально-економічної ефективності систем менеджменту;
- методи та інструменти кластерного аналізу для формування класів соціально-економічної ефективності систем менеджменту;
- методи та інструменти оцінювання ефективності прийняття управлінських рішень в системі менеджменту;
- методи та інструменти оцінювання ефективності систем управління персоналом в системі менеджменту;
- методику побудови просторових мап соціально-економічної ефективності систем менеджменту;

здобувач повинен вміти:

- аналізувати фактори забезпечення соціально-економічної ефективності систем менеджменту та формувати принципи забезпечення ефективності систем менеджменту;
- застосовувати факторний аналіз для вибору показників соціально-економічної ефективності систем менеджменту, будувати кореляційні матриці показників оцінювання соціально-економічної ефективності систем менеджменту, виявляти причинно-наслідкові зв'язки між показниками соціально-економічної ефективності систем менеджменту;
- використовувати кластерний аналіз для формування класів соціально-економічної ефективності систем менеджменту, об'єднувати підприємства у кластери за рівнем ефективності показників системи менеджменту, розробляти стратегії розвитку підприємств з урахування соціально-економічної ефективності систем менеджменту;
- проводити багатовимірне шкалювання показників соціально-економічної ефективності систем менеджменту, проводити табулювання меж кластерів і на основі отриманих результатів формувати інтегральні показники рівня соціально-економічної ефективності систем менеджменту;
- проводити оцінювання та регулювання ефективності прийняття управлінських рішень в системі менеджменту;
- проводити оцінювання та регулювання підсистеми управління персоналу в системі менеджменту;
- будувати просторові мапи соціально-економічної ефективності систем менеджменту та використовувати їх для регулювання ефективності систем менеджменту.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	С	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі	Достатній , конкретний рівень, за вивченим

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
			аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у Здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
		дисципліни		мета та завдання дисципліни.

Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є екзамен, виконання завдань на практичних заняттях.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма за скороченим терміном навчання (3 сем.)					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади соціально-економічної ефективності систем менеджменту						
Тема 1. Теоретична сутність та зміст поняття «ефективність» в менеджменті. Історичні аспекти формування поняття «ефективність» в системі менеджменту	10	2	2	-	-	6
Тема 2. Основні фактори та принципи забезпечення ефективності систем менеджменту	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Застосування факторного аналізу для вибору показників соціально-економічної ефективності систем менеджменту	10	2	2	-	-	6
Тема 4. Використання кластерного аналізу для формування класів ефективності систем менеджменту	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Багатовимірне шкалювання показників соціально-економічної ефективності систем менеджменту	12	2	2	-	-	8
Тема 6. Оцінка ефективності прийняття управлінських рішень в системі менеджменту	12	2	2	-	-	8
Тема 7. Методи оцінювання ефективності системи управління персоналом організації	12	2	2	-	-	8
Тема 8. Методика побудови просторових мап соціально-економічної ефективності систем менеджменту	12	2	2	-	-	8
Усього за змістовим модулем 1	90	16	16	-	-	58
Усього годин	90	16	16	-	-	58

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття.

Підсумковий контроль – екзамен, проводиться у формі тестування.

Методичне забезпечення

1. Гунченко М.В. Методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів третього освітнього рівня (доктор філософії) з дисципліни «Оцінювання та регулювання соціально-економічної ефективності систем менеджменту». Полтава, НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 24 с.
2. Гунченко М.В. Методичні вказівки для до виконання практичних робіт здобувачів третього освітнього рівня (доктор філософії) з дисципліни «Оцінювання та регулювання соціально-економічної ефективності систем менеджменту». Полтава, НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 15 с.
3. Матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань.
4. Правила модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни.
5. Гунченко М.В. Конспект лекцій для здобувачів третього освітнього рівня (доктор філософії) з дисципліни «Оцінювання та регулювання соціально-економічної ефективності систем менеджменту». Полтава, НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 40 с.

Рекомендована література Базова

1. Ігнатська І.А. Стратегічний менеджмент: підручник. Київ: Каравела, 2015. 480 с.
2. Ладонько Л.С. Менеджмент: теорія та практика: навч. Посібник. Київ: Кондор, 2015. 268 с.
3. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент: підручник. 4-е вид., перероб. і допов. Київ: Кондор, 2015. 563 с
4. Подольчак, Н.Ю. Стратегічний менеджмент: навч. посібник. 2-ге вид., зі змін. та допов. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 424 с.
5. Olha Komelina, Mariia Hunchenko. Evaluation and regulation of socio-economic efficiency of management systems. ECONOMICS AND REGION Scientific journal. №1. 2021.

Допоміжна

1. Гасанова Т.В., Сниткова Н.А. Ефективність управління персоналом і мотивація оплати праці. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2014. № 6 (68). С. 179–189.
2. Годнев Є. Визначаємо ефективність системи менеджменту якості: фінансові та нефінансові показники. *Управління якістю*. 2020. № 2. С. 24–29.
3. Проненко, Т.Є. Ефективність прийняття й оцінки управлінських рішень у системі менеджменту. *Агросвіт*. 2016. № 10. С. 53–55.
4. Роголь Г. Внутрішній аудит систем менеджменту: ефективність за ISO 19011. *Управління якістю*. 2020. № 12. С. 26–39.
5. Транченко Л.В. Сучасні моделі управління та їх вплив на економічну ефективність підприємств. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 7. С. 454–463.
6. Ходакевич Б.О. Ефективність управління сучасними підприємствами. *Економіка та держава*. 2015. № 7. С. 104–107.